

Metodické vysvetlivky

Štatistický úrad SR vykonáva mesačne konjunkturálne a spotrebiteľské prieskumy zamerané na zhodnotenie súčasnej, ako aj budúcej situácie v ekonomike. Prieskumy vychádzajú z názorov manažérov a spotrebiteľov na aktuálny a budúci vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov a sú nenahraditeľným nástrojom na včasné sledovanie ekonomického vývoja. Tieto prieskumy sa uskutočňujú vo všetkých krajinách Európskej únie a sú koordinované a spolufinancované Európskou komisiou. Umožňujú tak porovnanie vývoja ekonomík jednotlivých členských štátov, ako aj Európskej únie ako celku.

V júni 2021 sa prieskumu v priemysle zúčastnilo 791 respondentov, v stavebníctve 405, v obchode 345 a v službách 559 respondentov. Vzorky sú reprezentatívne pre príslušné odvetvia. V prieskume Spotrebiteľský barometer vzorku tvorilo 1200 respondentov vo veku od 16 rokov vyššie.

Pre objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede z konjunkturálnych prieskumov spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sa použila hodnota stavebnej produkcie, tržieb v priemysle, obchode a službách. Pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti je ako váha použitý počet zamestnancov. Vývoj je vyjadrený pomocou konjunkturálneho salda, ktoré predstavuje rozdiel podielu pozitívnych a negatívnych hodnotení v percentách. Výnimku predstavuje saldo zásob hotových výrobkov v priemysle, saldo zásob tovarov v obchode a saldá doterajšej inflácie, očakávanej inflácie a očakávanej nezamestnanosti u spotrebiteľov, ktoré predstavujú rozdiel podielu negatívnych a pozitívnych hodnotení.

Pri spracovaní faktorov obmedzujúcich rast produkcie sú respondenti, ktorí vyznačili viac ako jeden faktor viacnásobne započítavaní do početností jednotlivých faktorov a z tohto dôvodu súčet percentuálneho zastúpenia jednotlivých faktorov presahuje sto percent.

Zložené ukazovatele

Indikátor dôvery v priemysle (ICI) je kompozitný ukazovateľ vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald súčasnej celkovej úrovne objednávok, stavu zásob hotových výrobkov (s opačným znamienkom) a očakávaného objemu priemyselnej produkcie.

Indikátor dôvery v stavebníctve (BCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti.

Indikátor dôvery v obchode (RCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald minulých a očakávaných podnikateľských aktivít a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).

Indikátor dôvery v službách (SCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald minulej podnikateľskej situácie, minulého a očakávaného dopytu.

Indikátor spotrebiteľskej dôvery (CCI) je súhrnná charakteristika, približujúca celkovú očakávanú spotrebiteľskú dôveru obyvateľstva. Je vypočítaný ako aritmetický priemer sald predpokladaného vývoja ekonomiky, nezamestnanosti a predpokladaného vývoja finančnej situácie a úspor vo vlastnej domácnosti, (nezamestnanosť je s opačným znamienkom).

Indikátor ekonomického sentimentu (IES) je zložený ukazovateľ, zobrazujúci aktuálny stav očakávaní účastníkov ekonomického prostredia. Je agregovaný z výsledkov konjunkturálnych prieskumov v priemysle, stavebníctve, obchode, službách a z výsledkov prieskumu o názoroch spotrebiteľov na aktuálnu ekonomickú situáciu. Indikátor ekonomického sentimentu sa počíta ako vážený aritmetický priemer piatich čiastkových indikátorov dôvery podľa vzorca:

IES = a*ICI + b*BCI + c*RCI + d*SCI + e*CCI kde a, b, c, d, e sú váhy

ICI je indikátor dôvery v priemysle s váhou 40%
BCI je indikátor dôvery v stavebníctve s váhou 5%
RCI je indikátor dôvery v obchode s váhou 5%
SCI je indikátor dôvery v službách s váhou 30%
CCI je indikátor spotrebiteľskej dôvery s váhou 20%

Časový rad za Indikátor ekonomického sentimentu je zverejnený od roku 1997. Údaje za chýbajúce roky (1997 až 2001 za služby a 1997 až 1998 za spotrebiteľov) boli pre potreby výpočtu indikátora ekonomického sentimentu retropolované ekonometrickým modelovaním.

Vypočítané hodnoty Indikátora ekonomického sentimentu sú prevedené do formy indexu k bázičnému obdobiu, ktorým je od januára 2018 **priemer roku 2015**.

Indikátor ekonomického sentimentu, ako aj indikátory dôvery a saldá na republikovej úrovni sú sezónne očistené (s.o.).

Indikátor ekonomického sentimentu a indikátory dôvery v SR

Ekonomická nálada na Slovensku bola v júni, po čiastočnom minulomesačnom zhoršení, mierne optimistickejšia ako pred mesiacom. Sezónne upravený **indikátor ekonomického sentimentu** (IES) vzrástol o 3,9 bodu na hodnotu 107. Dosiahol tak najvyššiu hodnotu od septembra 2017, pričom už tretí mesiac za sebou prekonáva svoju úroveň bezprostredne pred začiatkom pandémie koronavírusu.

Dôvera sa výrazne zvýšila v priemysle, mierne v obchode, u spotrebiteľov a v stavebníctve. V službách sa naproti tomu mierne znížila. Aktuálna hodnota IES je oveľa optimistickejšia ako v rovnakom období minulého roka po jeho hlbokom prepade zapríčinenom protiepidemickými opatreniami (až o 32 bodov) a nachádza sa mierne nad úrovňou dlhodobého priemeru (o 4,5 bodu).

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v júni vzrástol o 9,7 percentuálnych bodov (p. b.) na hodnotu 10. Vývoj indikátora priaznivo ovplyvnilo najmä očakávané zvýšenie produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch. V júni sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu stúpol o 2 body na -18,5 vplyvom priaznivejších hodnotení celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti. Aktuálny výsledok prevyšuje dlhodobý priemer o 5,5 bodov. **Indikátor dôvery v obchode** v júni 2021 pokračoval v raste na hodnotu 20,0 (rast o 3,3 p. b.). Rastúci trend pozitívnych hodnotení sa prejavil najmä v názoroch na súčasný trend podnikateľských aktivít, ako aj klesajúcim stavom zásob tovarov. Sezónne očistený **indikátor dôvery v službách** v júni po trojmesačnom raste mierne klesol, jeho hodnota (25,0) sa v porovnaní s májom znížila o 2,3 p. b., čo predstavuje zároveň 5 p. b. nad dlhodobým priemerom. Vývoj indikátora bol ovplyvnený optimistickjšími hodnoteniami podnikateľskej situácie a dopytu za posledné tri mesiace, pričom očakávaný dopyt respondenti hodnotili negatívnejšie.

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku bola na začiatku júna opäť mierne optimistickejšia ako predchádzajúci mesiac. Sezónne upravený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** medzimesačne vzrástol o 2,7 bodu na hodnotu -18,4. Indikátor sa tak opäť o niečo viac priblížil k úrovni spred začiatku pandémie.

Respondenti boli v porovnaní s minulým mesiacom výrazne optimistickjší v očakávaniach vývoja nezamestnanosti, mierne v očakávaniach celkovej hospodárskej situácie a len nepatrne v očakávaniach úspor. V očakávaniach finančnej situácie domácností boli nepatrne pesimistickjší.

V porovnaní so situáciou pred rokom, po hlbokom prepade indikátora v dôsledku zavedenia protiepidemických opatrení, boli respondenti výrazne optimistickejší (až o 18,1 bodu) a aktuálny výsledok sa už nachádza mierne nad úrovňou dlhodobého priemeru (o 1,1 bodu).

Priemysel

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v júni vzrástol o 9,7 p. b. na hodnotu 10. Vývoj indikátora priaznivo ovplyvnilo najmä očakávané zvýšenie produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch.

Trend priemyselnej produkcie v júni poklesol oproti máju o 10 p. b. na hodnotu 15. Pokles bol zaznamenaný najmä vo výrobe dopravných prostriedkov, elektrických zariadení a strojov a zariadení i. n.. Naopak rast priemyselnej produkcie uviedli respondenti hlavne vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov.

Saldo **celkovej úrovne objednávok** zostalo na rovnakej úrovni ako v máji (hodnota 6). Zlepšenie úrovne objednávok (vážené produkciou) zaznamenali výraznejšie vo výrobe textilu a odevov a potravín; podľa veľkosti v podnikoch s 1000 a viac zamestnancami a podľa regiónov v Bratislavskom a Košickom kraji. Zhoršenie bolo hlavne vo výrobe strojov a zariadení i. n.

Saldo **objednávok na export** oproti máju pokleslo o 1 p. b. na hodnotu 9. Zhoršenie úrovne objednávok na export uviedli hlavne vo výrobe kovov a kovových výrobkov a elektrických zariadení. Naopak zlepšenie zaznamenali najmä vo výrobe textilu a odevov a potravín.

Saldo **zásob hotových výrobkov** v priemysle v júni pokleslo o 6 p. b. na hodnotu 16. Znížené zásoby avizujú vo výrobe textilu a odevov; podľa veľkosti v podnikoch s 1000 a viac zamestnancami a podľa regiónov v Bratislavskom kraji. Väčšina respondentov považuje stav zásob za primeraný. Rast zásob bol hlavne vo výrobe strojov a zariadení i. n.

Saldo **priemyselnej produkcie na nasledujúce tri mesiace** sa oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšilo o 23 p. b. na hodnotu 40. Zvýšenie produkcie očakávajú najmä vo výrobe dopravných prostriedkov a textilu a odevov; podľa veľkosti v podnikoch s 1000 a viac zamestnancami a podľa regiónov najmä v Bratislavskom a Prešovskom kraji. Zníženie produkcie predpokladajú najmä vo výrobe potravín a drevených a papierových výrobkov.

Saldo očakávaného vývoja **cien priemyselných výrobkov** v júni zostalo na rovnakej úrovni ako v máji (hodnota 24). So zvyšovaním cien počítajú najmä vo výrobe ostatných nekovových výrobkov a potravín. Naopak so znižovaním cien počítajú hlavne v chemickom priemysle.

Saldo **zamestnanosti** v júni oproti máju pokleslo o 2 p. b. na hodnotu 13. Znižovanie počtu zamestnancov predpokladajú hlavne v chemickom priemysle; podľa veľkosti v podnikoch s 1000 a viac zamestnancami a podľa regiónov najmä v Banskobystrickom a Žilinskom kraji. Naopak zvyšovanie zamestnanosti predpokladajú najmä vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov a v ostatnej výrobe, oprave a inštalácii; podľa veľkosti v podnikoch s 500 až 999 zamestnancami a podľa regiónov v Trnavskom kraji. So stabilizáciou zamestnanosti počíta 71% respondentov.

Stavebníctvo

V júni sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu stúpol o 2 body na -18,5 vplyvom priaznivejších hodnotení celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti. Aktuálny výsledok prevyšuje dlhodobý priemer o 5,5 bodu.

Indikátor **trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace** sa v porovnaní so stavom pred mesiacom zlepšil o 11 bodov na hodnotu 16, najmä vplyvom podnikov uskutočňujúcich výstavbu budov a

inžinierske stavby. Zvýšenie stavebnej aktivity zaznamenalo 39% respondentov, jej zníženie uviedlo 10% a 51% podnikov ju posudzovalo ako nezmenenú.

Hodnotenie **súčasnej celkovej úrovne objednávok** sa oproti máju zlepšilo o 2 body na -31. Za viac ako dostatočnú ju označilo 2% respondentov, za dostatočnú 68% a pre 30% odpovedajúcich bola súčasná úroveň objednávok nedostatočná.

Medzi najvýraznejšie **faktory obmedzujúce v súčasnosti rast stavebnej produkcie** zaradilo 33% respondentov finančné obmedzenia, 32% nedostatočný dopyt, 27% nedostatok zamestnancov, 14% poveternostné podmienky a 13% nedostatok materiálu alebo mechanizmov. Respondenti ďalej uvádzajú obmedzenia súvisiace s pandémiou koronavírusu a ich negatívny dopad na ekonomiku, tlak na nízke ceny zákaziek, nárast cien stavebného materiálu a konkurenciu. Bariéry rastu v súčasnosti nepociťuje 22% podnikov.

Očakávania respondentov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa medzimesačne zlepšili, konjunkturálne saldo **očakávaného počtu zamestnancov** sa zvýšilo o 2 body na hodnotu -6. V nasledujúcich troch mesiacoch zvyšovanie stavu zamestnanosti predpokladá 17% oslovených, o stabilizovanom vývoji uvažuje 70% a so znižovaním ráta 13% podnikov.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch** sa v porovnaní s májom zvýšilo o 5 bodov na hodnotu 26, predovšetkým vplyvom podnikov uskutočňujúcich výstavbu budov a špecializované stavebné práce. Zvýšenie cenovej hladiny svojej produkcie očakáva 38% odpovedajúcich, so zmenami cien neuvažuje 56% a ich zníženie predpokladá 6% respondentov.

Obchod

Indikátor dôvery v obchode v júni 2021 pokračoval v raste na hodnotu 20,0 (rast o 3,3 p. b.). Rastúci trend pozitívnych hodnotení sa prejavil najmä v názoroch na súčasný trend podnikateľských aktivít, ako aj klesajúcim stavom zásob tovarov.

Názory respondentov na **trend podnikateľských aktivít za posledné tri mesiace** sa presunuli z negatívnych do pozitívnych hodnotení, ako rastúci ho označilo 45 % respondentov (bez zmeny 40 % respondentov). Po očistení údajov od vplyvu sezónnosti sa saldo (28) zvýšilo v porovnaní s májom o 10 p. b. Pozitívne hodnotenia (vážené tržbami) prevládajú najmä v predaji motorových vozidiel, v maloobchode s pohonnými látkami a v maloobchode s ostatným tovarom v špecializovaných predajniach. Pozitívne trendy prevládajú v podnikoch s počtom zamestnancov 100 a viac, v Trnavskom, Košickom a Nitrianskom kraji.

Stav **zásob tovarov** (0) sa medzimesačne znížil, a až 94 % respondentov ich hodnotí ako primerané sezóne.

V hodnotení **požiadaviek na dodávateľov** sa napriek celkovému optimizmu prejavuje určitá opatrnosť respondentov, čo sa prejavilo v znížení sezónne očisteného salda o 6 p. b. na hodnotu 30. Znížené požiadavky na dodávateľov očakávajú najmä respondenti v maloobchode v nešpecializovaných predajniach. Opatrnosť v hodnotení požiadaviek na dodávateľov sa prejavila tiež v podnikoch s počtom zamestnancov 100 a viac a z regiónov najmä v Bratislavskom a Nitrianskom kraji.

Opatrnosť v hodnoteniach sa analogicky prejavuje aj pri **očakávaných podnikateľských aktivitách na najbližšie tri mesiace**. Podľa vyjadrení respondentov, ešte stále pretrváva situácia, ktorá môže krátkodobú budúcnosť zneprijemniť. V porovnaní s májom sa sezónne očistené saldo (32) znížilo o 7 p. b. Väčšina respondentov (51 %) očakáva krátkodobé podnikateľské aktivity bez výrazných zmien. Rast predpokladá 46 % respondentov, najmä v maloobchode s pohonnými látkami a obchodníci z Trnavského kraja.

Aj očakávania v oblasti **zamestnanosti** ubrali na sile. Až 80 % podnikov očakáva zamestnanosť na rovnakej úrovni ako v máji (oproti májovým 70 %). Sezónne očistené saldo kleslo o 7 p. b. (9). Rast počtu zamestnancov očakávajú podniky v maloobchode so zariadením pre IKT a ostatného tovaru v špecializovaných predajniach a maloobchode mimo predajní, stánkov a trhov. Naopak, pokles počtu zamestnancov očakávajú respondenti v predaji dielov a príslušenstva motorových vozidiel a v Trenčianskom kraji.

V oblasti **očakávaného vývoja cien** sa oproti predchádzajúcemu mesiacu názory v júni zmenili, sezónne očistené saldo (31) kleslo o 9 p. b. Nižší rast cien ako v máji predpokladajú najmä respondenti v maloobchode so zariadením pre IKT a ostatného tovaru v špecializovaných predajniach, v podnikoch s počtom zamestnancov od 20 do 49, a v Bratislavskom kraji.

Služby

Sezónne očistený **indikátor dôvery v službách** v júni po trojmesačnom raste mierne klesol, jeho hodnota (25,0) sa v porovnaní s májom znížila o 2,3 percentuálneho bodu (p. b.), čo predstavuje zároveň 5 p. b. nad dlhodobým priemerom. Vývoj indikátora bol ovplyvnený optimistickjšími hodnoteniami podnikateľskej situácie a dopytu za posledné tri mesiace, pričom očakávaný dopyt respondenti hodnotili negatívnejšie.

Podnikateľská situácia za posledné tri mesiace sa v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom mierne zlepšila, konjunkturálne saldo (zo sezónne očistených údajov) vzrástlo o 2 body a dosiahlo úroveň 28. Zlepšenie podnikateľskej situácie pociťuje 29% firiem (rovnako ako v máji), zhoršenie uviedlo 10% respondentov (o 2 p. b. menej), 61% podnikov (o 2 p. b. viac) malo stabilizovaný vývoj. Väčšiu spokojnosť vyjadrili takmer všetky odvetvia, najmä ubytovacie a stravovacie služby, finančné a poisťovacie činnosti, ako aj umenie, zábava a rekreácia; zhoršenú situáciu oproti máju zaznamenali len v doprave a skladovaní a mierne aj v informáciách a komunikácii.

Dopyt po službách za posledné tri mesiace (25) oproti minulomesačnému prieskumu vzrástol o 2 body. Zvýšenie dopytu pociťovali najviac v ubytovacích a stravovacích službách, v administratívnych a podporných službách, v umení, zábave a rekreácii, ako aj v ostatných službách; zníženie dopytu zaznamenali len v doprave a skladovaní.

Očakávaný vývoj **dopytu po službách v nasledujúcich troch mesiacoch** hodnotili respondenti negatívnejšie, konjunkturálne saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (22) kleslo o 11 bodov. Nižší dopyt očakávajú najviac v doprave a skladovaní, ale mierne obavy vyjadrili respondenti aj v ostatných odvetviach, iba v umení, zábave a rekreácii očakávajú skôr zlepšenie.

Počet **zamestnancov v posledných troch mesiacoch** znižovalo 42% podnikov (o 3 p. b. viac ako v máji), zvyšovanie uviedlo 14% firiem (o 1 p. b. menej), stabilizovaný vývoj malo 44% podnikov (o 2 p. b. menej). Výsledné saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (-30) oproti minulému mesiacu kleslo o 6 p. b., čo naznačuje zhoršenie situácie v oblasti zamestnanosti. Počty zamestnancov znižovali najviac vo finančných a poisťovacích činnostiach; vyšší počet zamestnancov mali najmä v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v umení, zábave a rekreácii.

Vo vývoji **zamestnanosti v nasledujúcich troch mesiacoch** sa očakáva zlepšenie situácie, konjunkturálne saldo (4) sa oproti minulému mesiacu zvýšilo o 9 bodov. S vyšším počtom zamestnancov rátajú najmä v činnostiach v oblasti nehnuteľností a tiež v odborných, vedeckých a technických činnostiach; naopak znižovať stavy zamestnancov plánujú najmä v administratívnych a podporných službách.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien služieb v najbližších troch mesiacoch** (11) sa oproti minulému obdobiu zvýšilo o 6 bodov, pričom o zvyšovaní cien uvažuje 12% firiem (o 4% viac ako v máji), so znižovaním cien rátajú len 2% podnikov (o 1% menej), ale väčšina firiem (86%) predpokladá stabilizovaný vývoj.

Spotrebitelia

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku bola na začiatku júna opäť mierne optimistickejšia ako predchádzajúci mesiac. Sezónne upravený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** medzimesačne vzrástol o 2,7 bodu na hodnotu -18,4. Indikátor sa tak opäť o niečo viac priblížil k úrovni spreď začiatku pandémie.

Respondenti boli v porovnaní s minulým mesiacom výrazne optimistickejší v očakávaniach vývoja nezamestnanosti, mierne v očakávaniach celkovej hospodárskej situácie a len nepatrne v očakávaniach úspor. V očakávaniach finančnej situácie domácností boli nepatrne pesimistickejší.

V porovnaní so situáciou pred rokom, po hlbokom prepade indikátora v dôsledku zavedenia protiepidemických opatrení, boli respondenti výrazne optimistickejší (až o 18,1 bodu) a aktuálny výsledok sa už nachádza mierne nad úrovňou dlhodobého priemeru (o 1,1 bodu).

V porovnaní s májom boli respondenti optimistickejší pri siedmych mesačných sezónne očistených ukazovateľoch. Výrazne pri **očakávanom vývoji nezamestnanosti** (o 7,7 bodu), mierne pri **doterajšej celkovej hospodárskej situácii** (o 3,3 bodu), **očakávanej celkovej hospodárskej situácii** (o 2,6 bodu), **doterajšej finančnej situácii domácností** (o 2,2 bodu), **podmienkach na sporenie** (o 1,7 bodu) a **bilancii príjmov a výdavkov domácností** (o 1 bod). Pri **očakávaniach úspor v domácnostiach** boli optimistickejší len nepatrne (o 0,5 bodu). Naopak, pesimistickejší než minulý mesiac boli pri piatich sezónne očistených ukazovateľoch. Najviac a pomerne výrazne pri **podmienkach na veľké nákupy** (o 4,6 bodu), mierne pri **doterajšom vývoji spotrebiteľských cien** (o 1,6 bodu). Pri **očakávanom vývoji spotrebiteľských cien** (o 0,9 bodu), **očakávanej finančnej situácii domácností** (o 0,3 bodu) a **plánoch domácností na veľké nákupy** (o 0,2 bodu) boli nepatrne pesimistickejší.

Pri hodnotení **vývoja finančnej situácie domácnosti za posledných 12 mesiacov** zlepšenie svojej finančnej situácie zaznamenalo 13 % respondentov (medzimesačný nárast o 5 p. b.). Podľa 34 % respondentov sa ich finančná situácia zhoršila (medzimesačný pokles o 2 p. b.) a ďalších 52 % respondentov sa vyjadrilo, že finančná situácia ich domácnosti zostala rovnaká (medzimesačný pokles o 3 p. b.). Dôpočet do 100 % v analýze vždy tvoria ambivalentné odpovede neviem posúdiť.

Pozitívny **vývoj finančnej situácie domácnosti v nasledujúcich 12 mesiacoch** očakávalo 12 % respondentov (medzimesačný pokles o 1 p. b.) a naopak, jej zhoršenie predpokladalo 17 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.). Podľa 60 % respondentov sa ich finančná situácia nezmení (medzimesačný nárast o 5 p. b.).

Doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku za posledných 12 mesiacov hodnotili rovnako ako minulý mesiac 2 % respondentov pozitívne. Podľa 78 % respondentov sa naopak zhoršil (medzimesačný pokles o 4 p. b.) a bez zmeny ho hodnotilo 15 % respondentov (medzimesačný nárast o 2 p. b.).

Pozitívny **vývoj hospodárskej situácie na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** očakávalo 15 % respondentov (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Naopak, negatívny vývoj očakávalo 46 % respondentov (medzimesačný pokles o 6 p. b.) a 26 % respondentov si myslelo, že hospodárska situácia zostane rovnaká (medzimesačný nárast o 3 p. b.).

Pri hodnotení **vývoja spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov** sa podľa 17 % respondentov ceny výrazne zvýšili (medzimesačný nárast o 1 p. b.) a podľa 31 % respondentov sa ceny stredne zvýšili (medzimesačný nárast o 3 p. b.). Ďalších 41 % respondentov uviedlo, že sa ceny zvýšili len trochu (medzimesačný pokles o 3 p. b.). Podľa 6 % respondentov sa ceny za posledný rok nezmenili (medzimesačný nárast o 1 p. b.) a menej ako 1 % respondentov odpovedalo, že sa ceny znížili (medzimesačný pokles o 1 p. b.).

Ohľadom **vývoja spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** 32 % respondentov očakávalo, že sa ceny budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz (medzimesačný pokles o 2 p. b.) a 36 % respondentov očakávalo, že sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz (medzimesačný nárast o 3 p. b.). Rovnako ako minulý mesiac podľa 7 % respondentov sa ceny budú zvyšovať pomalšie ako doteraz. Ďalších 7 % respondentov si myslelo, že ceny ostanú rovnaké (medzimesačný pokles o 1 p. b.) a rovnako ako predchádzajúci mesiac 1 % respondentov očakávalo zníženie cien.

Vývoj nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch videlo pozitívne a očakávalo jej zníženie 18 % respondentov (medzimesačný nárast o 6 p. b.). Naopak, jej zvýšenie očakávalo 48 % respondentov (medzimesačný pokles o 11 p. b.). Podľa 24 % respondentov sa nezamestnanosť nezmení (medzimesačný nárast o 3 p. b.).

Pri hodnotení **podmienok na veľké nákupy (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.)** si 13 % respondentov myslelo, že na to je vhodný čas (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Naproti tomu 29 % respondentov vyjadrilo opačný názor a nemyslelo si, že je vhodný čas na veľké nákupy (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Ďalších 44 % respondentov zvolilo neutrálnu odpoveď (medzimesačný nárast o 1 p. b.).

Ohľadom **plánov domácnosti na veľké nákupy (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.)**, 12 % respondentov očakávalo rovnako ako predchádzajúci mesiac zvýšenie výdavkov v tomto smere a 36 % respondentov očakávalo, naopak, ich zníženie (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Stabilizovaný vývoj (ani zvýšenie, ani zníženie výdavkov na veľké nákupy) očakávalo rovnako ako minulý mesiac 40 % respondentov.

V prípade posúdenia **vhodného času na sporenie z pohľadu súčasnej hospodárskej situácie** sa 28 % respondentov vyjadrilo pozitívne, že je vhodný čas na sporenie (medzimesačný nárast o 2 p. b.) a naopak 57 % respondentov zaujalo negatívne stanovisko (medzimesačný pokles o 1 p. b.).

Ohľadne **očakávaní úspor v domácnosti** 41 % respondentov očakávalo nasporenie nejakých peňazí v nasledujúcich 12 mesiacoch (medzimesačný nárast o 3 p. b.) a naproti tomu si 51 % respondentov nemyslelo, že počas nasledujúceho roka nasporí nejaké peniaze (medzimesačný pokles o 3 p. b.).

V prípade **bilancie príjmov a výdavkov domácnosti** boli výsledky prieskumu rovnaké ako minulý mesiac. 48 % respondentov vykázalo kladnú bilanciu, čo znamená, že dokážu usporiť nejaké finančné prostriedky. Respondenti, ktorých výdavky presahujú príjmy, a vykázali tak zápornú bilanciu, predstavovali v zisťovaní 15 % podiel. Vyrovnanú bilanciu vykázalo 34 % respondentov.

IES v EÚ a v eurozóne

V júni 2021 **Indikátor ekonomického sentimentu (IES)** v porovnaní s májom znovu prudko vzrástol v EÚ (+3 body) aj v eurozóne (+3,4 body). S hodnotou 117 v EÚ a 117,9 v eurozóne dosiahol svoj 21-ročný vrchol a výrazne prekonal svoj dlhodobý priemer aj predpandemickú úroveň.

Nárast IES v EÚ bol spôsobený najmä zlepšujúcou sa dôverou v sektore služieb, ale aj všetky ostatné sledované ekonomické odvetvia (t. j. priemysel, obchod a stavebníctvo), ako aj spotrebiteľia zaznamenali zlepšenie. Na úrovni krajín IES dosiahol historický vrchol v Nemecku (+5,0) a vzrástol aj v Taliansku (+2,1), Holandsku (+1,9), Francúzsku (+1,3) a Poľsku (+0,2). Jedine v Španielsku bol zo šiestich najväčších krajín EÚ zaznamenaný mierny pokles (-1,1).

Dôvera v priemysle sa zvýšila siedmy mesiac za sebou (+0,9) a dosiahla nový historický vrchol. Zlepšenie bolo spôsobené veľmi pozitívnym vývojom v manažérskych hodnoteniach celkovej úrovne objednávok a zásob hotových výrobkov, ktorý bol čiastočne stlmený zhoršením v očakávaniach produkcie

(ktoré dosiahli historický vrchol v apríli). Hodnotenia objednávok zaznamenali najvyššie doteraz zaznamenané hodnoty, zatiaľ čo zásoby boli hodnotené ako doteraz najmenšie.

Dôvera v službách zaznamenala už štvrté výrazné zlepšenie za sebou (+6,0), čím dosiahla najvyššiu hodnotu od februára 2018 a navrátila sa výrazne nad úroveň svojho dlhodobého priemeru. Manažéri výrazne pozitívnejšie hodnotili doterajšiu podnikateľskú situáciu a dopyt a boli optimistickejší aj pri očakávaniach dopytu.

Spotrebiteľská dôvera vzrástla piaty mesiac za sebou (+1,5) v dôsledku zlepšenia vo všetkých jej zložkách (t. j. v hodnoteniach domácností ich doterajšej a budúcej finančnej situácie, ich očakávaniach celkovej hospodárskej situácie a ich plánov na veľké nákupy).

Dôvera v obchode vzrástla štvrtý krát za sebou (+3,8) odrážajúc zlepšené hodnotenia manažérov ohľadne doterajšej podnikateľskej situácie a najnižšie doteraz zaznamenané hodnotenia ohľadom primeranosti zásob. Očakávania obchodníkov ohľadne ich podnikateľskej situácie sa mierne zhoršili oproti ich vysokým májovým hodnotám.

Dôvera v stavebníctve sa zlepšila (+0,6) tým, že manažéri vykázali lepšie hodnotenia úrovne objednávok, napriek mierne menej optimistickým očakávaniam zamestnanosti.